

III. Vezetői program

1. Bevezetés - Célok, elképzelések

*„Maga a keresés a cél,
amitől az eredmény megfosztana bennünket.”
Jón Kalman Stefánsson²*

Vezetői programom elején elképzeléseimet, céljaimat szeretném felvázolni iskolámmal kapcsolatban. A fenti idézet – mely egy izlandi író tollából származik – ráébresztett, hogy talán nem is a cél a fontos, hanem az odavezető út.

A célokat azonban mégis rögzíteni kell. Az én célom az, hogy a mi iskolánk, egy „jó” iskola legyen. Olyan iskola, ahol jól érzi magát a gyermek és a pedagógus, a szülő pedig elégedett. Nem egy év múlva, vagy öt év múlva, hanem minden nap.

Nehéz feladat. Intézményvezető-helyettesi kilenc tanévem alatt is már erre törekedtem kollégáimmal. Úgy gondolom, hogy vannak is eredményeink, melyekre büszkék lehetünk, igyekeztünk, igyekszünk jó iskola lenni. Útunkat azonban rengeteg tényező befolyásolja és a tapasztalat azt mutatja egyre nehezebb megfelelni saját elvárásainknak.

Mi is szükséges ahhoz, hogy ideális iskola legyünk? Gyarmathy Éva pszichológus fogalmazta meg cikkében³ az ideális iskola ismérveit, melyek a következők:

- Kommunikáció, együttműködés, társas helyzetek
- Keretek, közösen alkotott szabályok
- Kavalkád, sokféleség
- Kezdeményezés, választás lehetősége
- Kreativitás, alkotó tevékenységek
- Kritikai gondolkodás, értelmezés, saját tudás kialakítása

A felsoroltak alapja az egészséges és biztonságos környezet, valamint a nyugodt légkör.

A jó iskola ismérvei után megvizsgáltam, hogy milyen készségekkel, képességekkel, kompetenciákkal kell rendelkeznie egy jó vezetőnek, hogy a fentiek megvalósulhassanak.

Úgy gondolom, hogy a következőkre van szükség a megfelelő iskolavezetéshez:

² „Jón Kalman Stefánsson ... izlandi költő, író.” Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3n_Kalman_Stef%C3%A1nsson 2023. 09. 19.

³ Forrás: https://hvg.hu/élet/20180125_Gyarmathy_Eva_Az_idealis_iskola_hat_jellemzoje 2023. 03. 19.

- Önismeret, önkontroll
- Kitartás, eltökéltség, céltudatosság
- Döntésképeség
- Problémamegoldó képesség
- Stratégiai gondolkodás
- Kommunikációs készségek, kapcsolatépítés
- Mások motiválására való képesség
- Nyitott gondolkodásmód
- Innovációra, változásokra való fogékonyság
- Stresszkezelő képesség

Meglátásom szerint készen állok arra, hogy pályázatom sikeressége esetén a Söjtöri Deák Ferenc Általános Iskola - tudásomat, meglévő tapasztalatomat, kompetenciáimat a cél érdekében használva - „jó” iskola legyen.

A következő fejezetekben fejlesztési elképzeléseimet, terveimet vázolom fel, melyek alapul veszik a helyzetelemzésből adódó feladatokat.

2. Infrastruktúra, tárgyi feltételek

Ahogy már az intézményi helyzetelemzésben rögzítettem, iskolánk egy kastélyépületben kapott helyett. Az elmúlt évek pályázatainak köszönhetően osztálytermeink jól felszereltek, berendezésük viszonylag új, jó állapotú, informatikai eszközökkel jól ellátottak.

Folyamatosan figyelni kell a meglévő eszközeink karbantartására, megóvására. Kis értékű kiadások folyamatosan jelentkeznek, melyek beszerzésének igényét megfontoltan kell jelezni a fenntartó felé.

Nagy gondot okoz számunkra az épület nyílászáróinak elavultsága. Az ablakok nagyon rossz záródása miatt nagy a hővesztés. Gondot okoz, ebből a szempontból, hogy az épület műemlék, így csak a mostanival azonos fatokos ablakokat lehetne beépíteni, melyek bekerülési költsége óriási.

Az intézmény területéhez nagyméretű udvar tartozik, melynek rendben tartása is jelentős terhet ró az intézményre.

Fejlesztés jellege	Cél
Felújítás	Az épület nyílászáróinak cseréje (pályázati támogatással)
Felújítás	Az épület bejárata előtti terület aszfaltozása (Szülői Közösség általi finanszírozással)
Beszerzés	Fűnyíró traktor beszerzése – a nagy zöldterület gondozására

3. Nevelés – magatartás, szorgalom

*„Semmi sem bizonyíthatja jobban a nevelés helyes,
vagy helytelen voltát, semmi ami kellemesebb
és mélyebb hatást gyakorolna mindenkire,
mint ama modor, a hogyan a felnőtt gyermekek
szüleikkel szemben magukat viselik.
Ez tulajdonképpen a nevelés lelke,
ez koronázza meg az egészet.”
Kalocsa Róza⁴*

Ideális esetben egy gyermek nevelése a szülők és az iskola közös feladata. Napjainkban azonban tapasztaljuk, hogy egyre több nevelési feladat hárul az iskolára. Az iskolába belépő gyermekek évről évre nehezebben alkalmazkodnak az iskola létehez. Fokozatosan nő a magatartási problémák száma, egyre több a magányos és segítségre szoruló gyermek.

A nevelés nem más, mint szeretet, józanul felállított és következetesen betartatott szabályok, és pozitív légkör egyvelege. Ez segíti hozzá a gyermeket ahhoz, hogy egy közösség tagjává válhasson, teljes életet élhessen.

Iskolámban több jól működő és bevált program működött már a múltban, és működik napjainkban is, ennek ellenére úgy érzem, fokozott odafigyelésre van szükség a nevelés terén.

Fejlesztendő terület	Megvalósítás módja
Házirend és Etikai kódex áttekintése, aktualizálása Illemszabályok	Tájékoztatás, szabályok következetes betartatása, egységes tanári fellépés a magatartási problémákkal szemben
Együttműködés a családi házzal	Közös szülői értekezletek – előadás, tanácsadás szülőknél Egyéni tanácsadás igény esetén Családlátogatás

⁴ „Kalocsa Róza ... az első magyar diplomás tanítónő, ... író”

Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Kalocsa_R%C3%B3za 2023. 09. 19.

Tanulók megismerése	Közösségfejlesztési program megvalósítása: Közösségépítő napok szervezése Kompetencia alapú programcsomagok alkalmazásának ösztönzése
Anyanyelvi, kommunikációs kultúra fejlesztése	Beszélgetőkörök tartása rendszeres időközönként
Érzelmi nevelés	Élményszerű nevelő- és oktatómunka a tanórákon és a foglalkozásokon Pozitív légkör megteremtése, fenntartása
Akaraterő fejlesztése Motivációs program megvalósítása	Sikerélményhez juttatás Motivációs tárház szélesítése
Testi nevelés (egészséges életmódra nevelés) Mindennapos testnevelés	A mozgás és a sport a boldogság forrása! – fegyelmező tényező
Konfliktuskezelés fejlesztése	Problémák megfelelő, tapintatos kezelése Konfliktuskezelő módszerek megismerése
Mentálhigiénés program	Családsegítői, védőnői támogatás fokozása Egészségfejlesztő – szemléletformáló – iskolai programok
Környezeti nevelés	Szemléletformáló programok szervezése Örökös Ökoiskolai programok megvalósítása

4. Oktatás

„A tanulás átalakít bennünket, azt teszi, amit minden táplálkozás, amely szintén nem csupán "fenntart": - ahogy a fiziológus tudja.
De alapjaink mélyén, egészen "ott lent", természetesen lappang valami taníthatatlan, a szellemi fátum gránittömbje, az eleve elrendelt, kiválasztott kérdésekre adott eleve elrendelt döntés és válasz gránittömbje.”
Friedrich Nietzsche⁵

Az oktatás nem más, mint információ átadása. Ez az információátadás az iskolákban intézményesített keretek között történik. Követelményrendszerek és tantárgyi tartalmak szabályozzák. Az átadás milyenségét azonban nagyon sok minden befolyásolhatja: a cél, a tartalom, a tantárgy jellege, a rendelkezésre álló idő, tárgyi feltételek és legfőképpen a tanár személyisége.

⁵ „Friedrich Nietzsche ... német klasszika-filológus, egyetemi tanár, filozófus, költő, zeneszerző.” Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Friedrich_Nietzsche 2023. 03. 19.

Pedagógusként nagymértékben rajtunk múlik, hogyan zajlik az oktatás folyamata. A pedagógusnak széleskörű módszertanai tárházzal kell rendelkeznie, hogy sikeres legyen. Cél, hogy leendő első tanulóink iskolánkat válasszák és jól érezzék magukat nálunk. Valamint végzős, kikerülő tanulóink is megtalálják helyüket a választott középiskolában.

Iskolámban a pedagógusok – több éve együtt dolgozó – csapata széles körűen képzett, nagy tapasztalattal rendelkezik. Cél, hogy ők a mindennapokban alkalmazzák a megtanultakat. Fontos, hogy minden pedagógus megtalálja a hozzá leginkább illő, céljaihoz, személyiségéhez passzoló módszert. Az újonnan érkező, vagy fiatalabb kollégák esetében pedig fontosnak érzem, hogy megismerjék az iskolában már jól bevált módszereket.

Fejlesztendő terület	Megvalósítás módja
Oktatási módszerek	Módszerek széles körű alkalmazása • Kooperatív módszerek alkalmazása • Drámapedagógia • Kompetencia alapú oktatás alkalmazása • KIP módszer alkalmazása Új módszerek megismerése: Belső továbbképzések tartása – óralátogatások Módszerklub indítása
Tanulmányi munka	Tanulási módszerek átadása a tanulóknak Tanulósobás foglalkozások egységesítése Tanuláshoz való viszony javítása: Motivációs módszerek megismerése, alkalmazása tanórákon A tudás értékének emelése – példakép projekt! Egységes értékelési rendszer alkalmazása
Tehetségfejlesztés	Egyéni fejlesztő foglalkozások tartása Mentori tevékenység Részvétel versenyeken
Felzárkóztatás	Egyéni fejlesztő foglalkozások tartása Együttműködés gyógypedagógusokkal, fejlesztőpedagógusokkal
Iskolánkban már működő, kiemelt területek továbbfejlesztése, megújítása	Matematika-logika: táblajáték foglalkozások az órarendben, sakk szakkör Technika-életvitel: Kresz szakkör versenyek Informatika: szakkör Kompetenciafejlesztő foglalkozások tartása

Iskolánkban már működő programok folytatása, tevékenységek kibővítése	Örökös Ökoiskola Program – a programban vállalt elemek megvalósítása
---	--

5. Pedagógusok, alkalmazottak

A tanító ügyessége abban áll, hogy meg tudja nyerni és lekötni tanítványának figyelmét; ha ezt elérte, oly gyorsan fog haladni, amennyire csak engedik tanítványának képességei; figyelem nélkül minden sürgősforgása, felindulása kárba vész vagy legalább is igen kevés eredménnyel fog járni.

John Locke⁶

A Söjtöri Deák Ferenc Általános Iskola jelen pillanatban rendelkezik olyan szakmai tantestülettel, hogy el tudja látni feladatait. A néhány évvel ezelőtt még biztosan álló, jól képzett, magas színvonalon dolgozó közösség azonban bomlásnak indult. Több pedagógus is elérte a nyugdíjkorhatárt, és az elkövetkező években ez a tendencia folytatódni fog. Adódik ez a tantestület magas átlagéletkorából. Fő feladat lesz a következő években, hogy újra kialakuljon egy jól együttműködni tudó testület, új kollégáink be tudjanak illeszkedni közösségünkbe, és megfelelő szakos ellátottsággal tudjunk majd dolgozni.

Fontosnak tartom, hogy munkatársaim jó légkörben, a kiégést elkerülve, nyugodt körülmények közt végezhesék feladataikat. A nevelő- és oktatómunka megfelelő színvonalon történjen. A következő táblázatban az ezzel kapcsolatos tennivalókat, szempontokat foglalom össze.

Feladatok	Megvalósítás módja
Személyi feltételek biztosítása, szakos ellátottság biztosítása	Új kollégák felvétele, ha lesz rá lehetőség - matematika szak - magyar nyelv- és irodalom szak - német nyelv szak
Pedagógusok mentálhigiénéje	Lelki egészség biztosítása – nyugodt légkör, közös felelősségvállalással a terhek csökkentése, feladatok egyenletes elosztása
Pedagógusok munkájának segítése a nevelő-oktató munkában	Szaktanácsadás igénylése Önértékelési és a minősülési folyamatok segítése, támogatása Belső továbbképzések, óralátogatások szervezése
Továbbképzések	Önképzés igényének támogatása Kötelező képzések segítése

⁶ „John Locke ... angol filozófus, orvos és politikus”. Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/John_Locke
2023. 03. 19.

Minőségbiztosítás	Oktató-nevelő munka színvonalának mérése, ellenőrzése Már alkalmazott pedagógiai módszerek alkalmazása, új munkatársakkal azok megismertetése Közös munka egy egységes elvárásrendszer alapján
-------------------	--

6. Együttműködés

*„Az együttműködés az elmék házassága.
Amikor két vagy több ember összedugja a fejét, és életre keltenek egy ötletet,
mindenki a saját kreativitását és ihletét beadja a legjobb végeredmény eléréséhez.
Az együttműködés lényege addig gyúrni közösen egy ötletet,
amíg az jobb nem lesz, mint a résztvevők egyedi elképzelései”
Scarlett Johansson⁷*

Az iskola működése elképzelhetetlen a jó belső kapcsolatok és külső környezet, valamint az iskolát körülvevő jó szakmai és társadalmi kapcsolatok nélkül. Fontos, hogy az iskola megfelelő viszonyt alakítson ki partnereivel. Ezeknek a partneri kapcsolatoknak egymás meghallgatásán, elfogadásán, közös együttműködésen kell alapulniuk.

Az alábbiakban áttekintem az iskola belső és külső kapcsolatrendszerét.

Belső kapcsolatok rendszere:

- Vezetőség – tantestület, technikai dolgozók
- Tantestület, dolgozók belső kapcsolatai
- Tanár-diák kapcsolat
- Diákok egymás közti kapcsolatai
- Kapcsolat a Diákönkormányzattal

Külső kapcsolatok rendszere:

- Kapcsolat a fenntartóval – Zalaegerszegi Tankerületi Központ
- Kapcsolat az oktatási, felügyeleti szervekkel: Zalaegerszegi POK, Oktatási Hivatal
- Kapcsolat a szakszolgálatokkal - Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Kapcsolat a családsegítő szolgálatokkal - Zalaegerszegi Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ, Söjtöri Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- Kapcsolat a települések önkormányzataival – Söjtör Község Önkormányzata, Pusztaszentlászló Község Önkormányzata, Söjtöri Roma Nemzetiségi Önkormányzat

⁷ Scarlett Ingrid Johansson ... dán származású, amerikai színésznő, énekesnő és modell. Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Scarlett_Johansson 2023. 03. 19.

- Kapcsolat az iskolai egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatókkal – Söjtör Egészségház, Söjtöri Védőnői Szolgálat
- Kapcsolat az óvodákkal - Söjtöri Óvoda, Pusztaszentlászlói Óvoda-Bölcsőde
- Kapcsolat a középiskolákkal - Zalaegerszegi Szakképzési Centrum
- Kapcsolat a rendőrséggel – iskolarendőr
- Kapcsolat a Szülői Közösséggel
- Kapcsolat a helyi egyesületekkel, alapítványokkal – A Söjtöri Gyermekekért Alapítvány, Együtt Szentászlóért Kulturális Egyesület, Haladás Horgászegyesület, Söjtöri Polgárőr Egyesület,
- Kapcsolat a szomszédos, körzetes általános iskolákkal
- Kapcsolat a helyi vállalkozókkal, támogatókkal

7. Kommunikáció

*„A jó kommunikáció ott kezdődik,
hogy olyan emberrel is szívesen beszélgetsz,
aki nem feltétlenül ért egyet veled.”
Sándor Alexandra Valéria⁸*

Az iskola kapcsolatainak és működésének az alapja, a helyes kommunikáció. Egy intézményben szükség van személyes kommunikációra, és intézményes kommunikációra is, amikor az intézmény egy nagyobb közösséget, például a szülőket együtt szólítja meg. A kommunikáció történhet közvetlen, vagy közvetett módon, és szerencsés esetben a kommunikáció nem egyirányú, hanem van visszacsatolás, tehát kölcsönös.

Táblázatban tekintem át az intézményi kapcsolattartás lehetséges módjait:

Kommunikáció szereplői	Kommunikáció módja, formája
Belső kommunikáció pedagógusok között	Tanári értekezlet Tanári heti megbeszélés Szakmai eszmecsere Belső továbbképzés Óralátogatás, megbeszélés Tanári faliújság Közös megosztott Google dokumentum Internetes csoport, e-mail Munkaközösségek értekezletei

⁸ „Sándor Alexandra Valéria - újságíró és médiaszakértő” Forrás:
https://www.citatum.hu/szerzo/Sandor_Alexandra_Valeria 2023. 03. 19.

Kommunikáció a szülőkkel	Kréta elektronikus napló, ellenőrző Iskolai honlap: www.deaksuli.eu Szülői értekezlet, közös szülői értekezlet Nyílt nap Fogadóóra Üzenőfüzet Online csoportok Személyes beszélgetések Ünnepek, műsorok, rendezvények, szabadidős programok
Kommunikáció a diákokkal	Személyes kapcsolat Internetes fórumok
Kommunikáció partnereinkkel	Iskolai honlap Megbeszélések

8. Hagyományörzés

„A hagyományt nem ápolni kell, hisz nem beteg.
Nem őrizni kell, mert nem rab.
Hagyományaink csak akkor maradhatnak meg,
ha megéljük őket!
Sebő Ferenc⁹

Az ünnepek és a hagyományok meghatározzák életünket, ritmust és keretet adnak az iskolai életnek is. Az ünnepek rámutatnak valami fontosra, erősítik a kötődést, különlegesség érzését adják, fejlesztik az emlékezetet. Erősítik a közösséghez való tartozást.

Hagyományaink felelevenítésének nagy szerepe van iskolánkban. Szívügyemnek tekintem a feladatot, mivel éveken keresztül koordináltam és valósítottam meg évi 14 hagyományörző programot. Az évszakok és ünnepek váltakozása határozta meg programjainkat, melyek az egész évet felölelték. Céлом a jövőben, ezeknek a programoknak további folytatása, igény szerinti megújítása.

Terület	Megvalósítandó feladat
Nemzeti és családi ünnepek	Ünnepi műsorok összeállítása, megvalósítása Ünnepi projektdélutánok tervezése, megvalósítása
Deák Ferenc – iskolánk névadója	Deák-hét

⁹ „Sebő Ferenc a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas énekes, gitáros, tekerőlantos, dalszerző, népzene kutató és építész mérnök, a hazai hangszeres népzenei és táncművészet egyik elindítója... Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Seb%C5%91_Ferenc 2023. 03. 19.

Deák Ferenc örökének megőrzése	Ünnepi műsor Söjtör, Pusztaszentlászló Versenyek megvalósítása Deák-túra
Helytörténet	Festetics Mária életének megismerése – történelemórák
Néphagyományok	Hagyományőrző foglalkozások szervezése Hagyományőrző alkalmak megvalósítása

9. Pályázatok

*„Egy váratlan lehetőség hatására
olykor szertefoszlának a terveink.”
Wednesday c. film¹⁰*

Az eddigi tapasztalataim azt mutatják, hogy a még eredményesebb, magasabb színvonalú oktató-nevelő munkát a pályázatok jelentősen segítik. Intézményünkben számtalan pályázatban vettem részt, a pályázatok megalkotójaként és megvalósítójaként is.

Sikeres pályázatom estén célom a jövőben is figyelemmel kísérni az iskolai munkát támogató pályázatokat. Ebben iskolánk tantestülete is együttműködő, látják a benne rejlő lehetőségeket.

¹⁰ Forrás: Wednesday című film Netflix 2022

IV. Összegzés

Az előző fejezetben a helyzetelemzésre és saját személyes tapasztalataimra építve végig gondoltam, hogy az egyes intézményi területeken milyen célok, feladatok és fejlesztések várnak rám pályázatom sikeressége esetén.

A Söjtöri Deák Ferenc Általános Iskolában a legtöbb területen minden rendelkezésre áll a színvonalas munkához. Megfelelő a külső környezet, ideális és növekedő tendenciát mutat a gyermekek várható létszáma, adottak a technikai, eszközbeli feltételek. A meglévő tantestület magasan képzett, támogató és segítőkész. A Szülői Közösség és a települések képviselői, lakói teljes mértékben együttműködők, támogatók.

A legnagyobb kihívás a szakos ellátottság biztosítása terén várható 2023 szeptemberében. Német nyelv, valamint matematika-fizika szakos pedagógusra lesz szükségünk; a magyar nyelv és irodalmat várhatóan nyugdíjas kolléga segítségével meg tudjuk majd oldani.

Nagy feladat és nagy felelősség egy iskola vezetése. Terveim megfogalmazása közben figyelembe vettem a helyi igényeket, a tanulók, a szülők, a pedagógus kollégák, a külső környezet igényeit – felhasználva eddigi tapasztalataimat.

Úgy gondolom, alkalmas lennék az intézmény vezetésére. Munkám során az alábbiakat tartanám a legfontosabbnak:

- Nyugodt, biztonságot sugárzó, jó munka esetén elismerést nyújtó környezet és légkör biztosítása a nevelés-oktatás minden résztvevője számára
- Magas színvonalú – a gyermekek igényeit is figyelembe vevő – változatos, tanulók életkorának megfelelő, korszerű módszereket alkalmazó oktató munka megvalósítása
- Nagy figyelem fordítása a nevelési feladatokra, támogatva ezzel a szülői házat is
- Nemzeti és családi ünnepeink, történelmi évfordulóink, névadónk emlékének őrzése, méltó megünneplése; hagyományaink megismertetése tanulóinkkal
- Egyéni bánásmód biztosítása tanulóink számára; tehetséggondozás
- Nyílt és kölcsönös kommunikációáramlás a résztvevő felek között
- A szabadidő tartalmas eltöltésének, élménydús, szabadságot nyújtó lehetőségek biztosítása

Számomra az intézmény vezetése nagy kihívás lenne, tele nemcsak új feladatokkal, hanem új lehetőségekkel is. Nem önálló harc, hanem szoros együttműködés gyermek-szülők-

pedagógusok... között. Közös célok, és remélhetőleg közös sikerek, melyek előbbre visznek bennünket.

Remélem pályázati anyagomban bizonyítani tudtam, hogy ismerem iskolámat, van rálátásom a helyi viszonyokra, fel tudom mérni meglévő erőforrásainkat, de látom hiányosságainkat, a fejlődési lehetőségeket és azok megvalósítási módját.

Célom, iskolám eddigi jó hírnevének megőrzése, annak további ápolása, fejlesztése. Újabb nemzedékek számára biztosítani a szülőfaluhoz való jó viszonyt, a kötődést azáltal, hogy helyben, szüleik iskolájában tanulhatnak.

Ezúton kérem a pályázatom pozitív elbírálását, a fenntartó bizalmát és támogatását intézményvezetői kinevezésemhez.

Söjtör, 2023. március 26.

Tisztelettel:


Dr. Jandóné Bapka Katalin